

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
Олексій ЖИЛЬЦОВ

« _____ » _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПОРТИВНИХ ІГОР:
ВОЛЕЙБОЛ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ**

для студентів

спеціальності

014 Середня освіта

освітньо-професійної програми

Фізична культура

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 3014/25
Начальник відділу моніторингу якості освіти
О. Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 20 25 р.

Київ-2025

Розробник: Лобачов Г.О., викладач циклової комісії фізичного виховання Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Лобачов Г.О., викладач циклової комісії фізичного Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії фізичного виховання

Протокол від 10.01.2024 р. № 6

Робочу програму перевірено
_____ 2024р.

Заступник директор з навчально-методичної роботи О.Тем Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директор з навчальної роботи ОК Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

На 2024/2025 н.р. (Д.П. Коваленко), «5» лютого 2025 р., протокол № 7

На 20 / 20 н.р. (_____), « » _____ 20__ р., протокол № _____

На 20 / 20 н.р. (_____), « » _____ 20__ р., протокол № _____

На 20 / 20 н.р. (_____), « » _____ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	загальноосвітня
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	3 /90
Курс	2
Семестр	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	1
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Самостійна робота	42
Семестровий контроль	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування фахових компетентностей у майбутніх фахівців з фізичної культури для якісного проведення занять з волейболу під час здійснення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти з фізичної культури.

Завдання:

- використовувати знання з теорії та методики волейболу;
- засвоїти техніко-тактичні прийоми гри волейболу;
- засвоїти методику навчання техніко-тактичним прийомам гри волейболу нападу та захисту, вміти аналізувати отримані результати та виправляти помилки;
- засвоїти методику проведення змагань з волейболу в ЗЗСО;
- використовувати спеціальну та науково-методичну літературу з питань волейболу та інші джерела інформації.

«014 Середня освіта (фізична культура)» (ОПС фаховий молодший бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності за освітньою програмою		
ЗК-6	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1-12
ЗК-7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	1-12
Спеціальні компетентності		
СК-1	Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів	1-12
СК-2	Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі	1-12
СК-4	Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання	1-12
СК-6	Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів	1-12
СК-8	Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів	1-12
СК-16	Здатність проводити практичні заняття з видів спорту в закладах загальної середньої освіти у	1-12

	відповідності до вимог навчальної програми з фізичної культури	
СК-17	Здатність застосовувати адаптивне фізичне виховання для осіб, що їх потребують	1-12
СК-18	Здатність дбайливо ставитися до здоров'я учнів ласного здоров'я в процесі освітньої діяльності	
Результати навчання		
РН-5	Забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державними стандартами освіти та типовими освітніми програмами.	1-12
РН-6	Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі	1-12
РН-8	Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.	1-12
РН-11	Застосовувати інновації у професійній діяльності.	1-12
РН-12	Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.	1-12
РН-13	Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.	
РН-16	Демонструвати вміння проводити практичні заняття з видів спорту в закладах загальної середньої освіти у відповідності до вимог навчальної програми з фізичної культури.	

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент повинен набути наступних компетентностей:

- Здійснює навчання руховим навичкам та сприяє розвитку рухових якостей, застосовуючи різні форми організації занять фізичними вправами.
- Володіє руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; вдосконалює руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок.
- Здійснює заходи з підготовки учнів до змагань з видів спорту, організацію й проведення спортивних змагань в умовах загальноосвітнього закладу.
- Дотримується вимог техніки безпеки, санітарних та гігієнічних норм, правил експлуатації спортивних споруд, здійснює профілактику травматизму.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Розподіл годин між видами робіт			
		Разом	Аудиторних		
			Лекції	Практичні	Самостійна
1	2	3	4	5	6
КУРС II					
Змістовий модуль I. Техніка гри волейбол					
1	Історія виникнення волейболу	4	2	2	
2	Характеристика гри волейбол. Правила гри. Суддівство.	6	4	2	
3	Волейбол як складова програми з фізичної культури в навчальному закладі	4	2	2	
4	Класифікація техніки та тактики гри у нападі та захисті	6	4	2	
5	Класифікація техніки гри у нападі	2		2	
6	Класифікація техніки гри у захисті	10		2	8
7	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (переміщення, стійки та вихідні положення).	14	4	2	8
8	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (передача м'яча).	12		4	8
9	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (подача м'яча).	12		4	8
10	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (атакуючий удар).	14		4	10
11	Модульний контроль	6			
	Разом	90*	16	26	42

5. Програма навчальної дисципліни

Лекція 1. Історія виникнення волейболу

Основні питання / ключові слова: волейбол, спортивна гра, команда, гравці.

Рекомендована література:

1, 2, 3

Лекція 2-3. Характеристика гри волейбол. Правила гри. Суддівство.

Основні питання / ключові слова: Правила безпеки на ігровому майданчику, аут, заміна гравців, розміщення та перехід гравців, офіційні жести судії, гравець «ліберо».

Рекомендована література:

2, 3, 6

Лекція 4. Волейбол як складова програми з фізичної культури в ЗЗСО

Основні питання / ключові слова: варіативний модуль. подача, передача, прийом м'яча, блок, заслон, стійки та переміщення гравця

Рекомендована література:

1, 3, 4, 5.

Лекція 5-6. Класифікація техніки та тактики гри у нападі та захисті

Основні питання / ключові слова: розміщення та перехід гравців на ігровому майданчику; взаємодія гравців передньої і задньої лінії; гра кутом вперед та кутом назад; індивідуальна, групова та командна взаємодія.

Рекомендована література:

2, 6, 7.

Лекція 7-8. Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (переміщення, стійки та вихідні положення)

Основні питання / ключові слова: верхні і нижні передачі; прямий нападаючий удар; нападаючий удар з переводом; боковий нападаючий удар; висока, середня та низька стійка; вихідне положення для виконання технічного прийому.

Рекомендована література:
2, 6, 7.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія виникнення волейболу	2
2.	Характеристика гри волейбол. Правила гри. Суддівство.	2
3.	Волейбол як складова програми з фізичної культури в навчальному закладі	2
4.	Класифікація техніки та тактики гри у нападі та захисті	2
5.	Класифікація техніки гри у нападі	2
6.	Класифікація техніки гри у захисті	2
7.	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (переміщення, стійки та вихідні положення).	2
8.	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (передача м'яча).	4
9.	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (подача м'яча).	4
10.	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (атакуючий удар).	4
	Всього	26

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Мінімальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Робота на практичному занятті	10	6	60

Виконання завдання самостійної роботи	5	5	25
Виконання модульної контрольної роботи	25	3	75
Разом		140	
Максимальна кількість балів - 140			
Розрахунок коефіцієнта – 1,4			

Критерії оцінювання практичних занять

Знання, виконання у повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	10
Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)	9-8
Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (середній рівень)	7-6
Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (нижче середнього рівень)	5-4
Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовільняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)	3-2
Знання, виконання недостатні і не задовільняють мінімальні вимоги результатів навчання (низький рівень)	1
Невиконання завдань заняття (знання, вміння відсутні)	0

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.
Зміст самостійної роботи студентів має таку структуру:

1. Опрацювати зміст тем за літературою та іншими джерелами інформації.
2. Відповісти на питання.
3. Виконати завдання (оцінюється в 5 балів).

Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
КУРС II			
Змістовий модуль I. Техніка та методика навчання гри у настільний теніс			
1	Класифікація техніки гри у захисті	8	5
2	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (переміщення, стійки та вихідні положення).	8	5
3	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (передача м'яча).	8	5
4	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (подача м'яча).	8	5
5	Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (атакуючий удар).	10	5
Всього:		42	25

Критерії оцінювання:

Кількість балів	Оцінка
5	позначена проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему, виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності, під час аналізу зроблені самостійні висновки; тема розкрита повністю
4	проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно
3	не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу
2	є неточності у викладі матеріалу, відсутні логічна послідовність у

	судженнях, є недоліки в оформленні
1	тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті роботи

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.
Модульний контроль проводиться в тестовій формі та оцінка техніки виконання прийомів гри.

Критерії оцінювання:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4.Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Форма контролю -залік

7.Навчально-методична карта дисципліни

Разом 90 год., лекції – 16 год.,, практична робота – 26 год., самостійна робота – 42 год

підсумковий контроль – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль 1									
Назва модуля	Техніка гри волейбол									
Лекції	2	4	2	4	4					
СО										
Теми лекцій	Тема 1. Історія виникнення волейболу	Тема 2-3. Характеристика гри волейбол. Правила гри. Суддівство.	Тема 4. Волейбол як складова програми з фізичної культури в навчальному закладі.	Тема 5. Класифікація техніки та тактики гри у нападі та захисті	Тема 6. Прийоми гри у випаді та техніка їх виконання (переміщення, стійки та вихідні положення)					
Практичні	2	2	2	2	2	2	2	4	4	4
Теми практичних занять	. Тема 1. Історія виникнення волейболу	Тема 2. Характеристика гри волейбол. Правила гри. суддівство	Тема 3. Волейбол як складова програми з фізичної культури в навчальному закладі	Тема 4. Класифікація техніки і тактики гри у нападі та захисті	Тема 5. Класифікація техніки гри у нападі	Тема 6. Класифікація техніки гри у захисті	Тема 7. Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (переміщення, стійки та вихідні положення).	Тема 8. Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (подача м'яча).	Тема 9 Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (подача м'яча).	Тема 6. Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання (атакуючий удар).
СО	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Контроль	МКР 6									

Рекомендована література

1. Арєф'єв В. Г., Єдинак Г. А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту): Навчальний посібник для студентів навчальних закладів II–IV рівнів акредитації. 2-вид., перероб. і доп. Кам'янець Подільський: Абетка-Нова, 2018.
2. Бондаренко В. В., Ціпов'яз А.Т.,Методика навчання елементам техніки волейболу : навчально-методичний посібник. – Кременчук : Методичний кабінет, 2018. – 120 с.
3. Прозар М.В., Козак Є.П. П 78 Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2020. 232 с.
4. Пустовалов В.О. Волейбол (теорія і методика навчання): навчально-методичний посібник. Черкаси. 2021. 65 с.
5. Тучинська Т. А., Руденко Є. В. Волейбол: навчально-методичний посібник . – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. – 76 с
6. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 272 с.
7. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 248

Інформаційні ресурси

1. <https://www.fvu.in.ua/uk>
2. <https://www.fivb.com>